

REKNESKAPSRAPPORT PR MAI 2025

Samandrag:

Driftsnivået i kommunen ligg framleis på eit for høgt nivå i forhold til kommunen sine inntekter, og vi er nøydde til å finne ein rimelegare måte å yte tenestene på framover. Kommunen har gjennom året lagt ned eit stor arbeid saman med Agenda Kaupang for å utvikle «Innsatstrappa». Gjennom å «vri» tenesteinnsatsen slik at fleire får tilbod på eit lågare trinn i «trappa», voner vi kome i ein situasjon som er meir berekraftig med omsyn til bruk av personell- og økonomiressursar. Saka skal til handsaming i juni-møtet i kommunestyret.

Om rapporten:

Forbruksprosenten er rekna ut frå rekneskap i % av årsbudsjettet. «Normal» forbruksprosent for løns-intensive einingar er ca. 46%. Kolonnen Prognose årsavvik er vårt beste estimat på noverande tidspunkt om forventta meir-/eller mindreforbruk i forhold til budsjett ved årsslutt. Minus tal betyr meirforbruk eller mindre inntekter («underskot»), positive tal betyr mindreforbruk eller meirinntekter («overskot»).

FRIE INNTEKTER

Årsprognose: Frie inntekter vil truleg gå i balanse i år.

Frie inntekter omfattar rammetilskot frå staten, skatteinntekter og andre generelle driftsinntekter.

Skatteinntektene for Bjørnafjorden kommune viser ein vekst på 11,8% i forhold til same periode i fjor. For kommunesektoren samla er veksten 8%. Veksten skuldast både auke i innbetalt forskotstrekk, men og omlegginga av inntektssystemet der skattegrunnlaget til kommunane blei endra (utbytteskatten er tatt ut av skattegrunnlaget og formuesskatten redusert). Staten har kompensert dette ved å gi kommunane høgare skatteøre. Dette har gitt dei fleste kommunane høgare fordelingstal. Denne delen av veksten var venta og ligg dermed inne i budsjettet for skatteinntekter. I framlegg til revidert nasjonalbudsjett går det fram at regjeringa forventar ein noko lågare skattevekst enn det som blei lagt til grunn i statsbudsjettet. Pårekna skattevekst i prosent frå innkomen skatt i 2024 til 2025 er redusert frå 10,0% i statsbudsjettet til 9,7% i revidert nasjonalbudsjett. Dette vil kunne gje kommunane noko lågare skatteinntekter enn lagt til grunn i statsbudsjettet, men effekten for Bjørnafjorden kommune ser noko betre ut.

Andre generelle driftsinntekter består av inntekter frå havbruksfondet, integreringstilskot for flyktingar og rentekompensasjon frå Husbanken. Inntektene kjem først seinare på året, men det er ikkje venta negative avvik for desse budsjettpostane.

FINANS

Årsprognose: Finansområdet er usikkert i 2025.

Rentenivået ligg framleis på eit høgare nivå enn det som blei lagt til grunn i budsjettet. Slik det ser ut no vil renteutgiftene bli høgare enn budsjettet, men også rente- og finansinntektene ser ut til å bli høgare enn budsjettet. Jokeren er avkastninga på den langsiktige finansporteføljen som har svinga ein del i år m.a. som følgje av auka tollsatsar og frykt for handelskrig som kan føre til stagnasjon i verdsøkonomien. Avkastninga på finansporteføljen pr mai er positiv med 1,5 mill. kr og har såleis henta seg noko inn igjen etter den vanskelege månaden mars.

FELLESOMRÅDE

Årsprognose: Fellesutgifter vil truleg gå i balanse i 2025.

Fellesområde omfattar utgifter til Folkevalde organ, Fellesutgifter og Pensjon.

Folkevalde organ ser så langt ut til å gå i balanse.

Fellesutgifter ser førebels grei ut. Den største budsjettposten gjeld dekking av utgifter til årets lønsoppgjer. Forhandlingane i KS området er ferdig, og det er semje om ei lønsramme på 4,4%. Kommunen har sett av 41 mill. kr til å dekke utgiftene av lønsoppgjeret i 2025, og dette vil truleg vere tilstrekkeleg.

Det er i 2025 innført ny offentlig AFP for tilsette i kommunesektoren. Verknadene av denne blei ikkje lagt inn i statsbudsjettet/rammetilskotet til kommunane, då det var uvisse om berekningsgrunnlaget. Det er i framlegg til revidert nasjonalbudsjett utarbeidd oppdaterte overslag over meirkostnader til pensjon, og kommunesektoren sine budsjетtrammer er foreslått auka i samsvar med dette.

Det er førebels ikkje kjent korleis beløpet vil bli fordelt mellom kommunane. KS har gjort eit overslag over korleis dette vil kunne bli fordelt, dersom midlane blir fordelt pr innbyggjar. Beløpet blir då ca. 17,4 mill. kr for Bjørnafjorden kommune i 2025, om lag det same som vi rekna som meirutgifter i budsjettarbeidet for 2025 ut frå informasjon frå pensjonsleverandørane på det tidspunktet.

Det er budsjettet med bruk av nærare 65,8 mill. kr i bruk av premiefond i år. 2024 var eit godt år for pensjonsleverandørane ettersom det var god avkastning i finansmarknadene. Dette gjer at kommunen vil få tilført meir inn på premiefondet i 2025 enn det vi har tenkt å bruke.

Premieavviket i 2024 blei positivt med ca. 35 mill. kr. Beløpet må utgiftsførast i 2025. Kommunen har ikkje eige fond avsett til å dekke desse utgiftene ettersom avsetninga

måtte strykast i samband med rekneskapsavslutninga for 2024. Utgiftene må derfor dekkast av eit ev positivt premieavvik i 2025.

STAB

Årsprognose: Stab ser ut til å gå i balanse i 2025.

Stab består av Sentral leiing, økonomiavdelinga og HR avdelinga, inkl. IT.

Det er behov for ei større utskifting av pc 'ar ute i tenestene då mange av dei er så gamle at dei ikkje støttar overgang til Windows 11. Det blir arbeidd med å få full oversikt over dette. Samla sett reknar vi med at Stab vil gå i balanse i 2025.

OPPVEKST

Årsprognose: Oppvekst rapporterer eit meirforbruk på 18 mill. kr i 2025.

Oppvekst – fagstab og felles satsingar

Det blir meldt balanse.

Skular

Budsjettrammene på skulane er særst stramme. Det blir varsla meirforbruk på same nivå som i april, men prognosen på skuleområdet er usikker. Meirforbruk på skuleområdet på 10 millionar er basert på driftsnivået inneverande skuleår. Vi vil ha eit betre bilete av situasjonen i 2 tertialrapport. Då er skuleåret 2025/26 i gang.

Forbruksprosent ligg over måltal og dette gjeld for mange skular. Driftsnivået ligg for høgt i høve tildelt ramme. Dette er inkludert vikar/sjukefråvær, elevar med store hjelpebehov og konkrete oppfølgingstiltak i enkelte skular knytt til elevutfordringar.

Til hausten får vi nedgang i elevtal med nærmare 90 elevar etter dagens tal. Det betyr reduksjon i tal årsverk. Ved nokre skular blir det færre klassar pr trinn noko som betyr færre kontaktlærarar og færre fagarbeidarar. Elevtalet inngår i finansieringsmodellen og påverkar ressurstildeling til skulane.

Kulturskulen og Vaksenopplæringa meldar balanse. Vaksenopplæringa må vurdere samla drift i samband med reduksjon i mottak av nye flyktningar. Dette vil påverke drifta frå 2026.

Det er sett i verk oppfølgingstiltak for å søke å redusere meirforbruk og snu trenden - sjå avsnittet under (Oppsummering tiltak).

Familiens hus

Familiens hus melder balanse. Nedanfor er situasjonen i einingane gjort kort greie for:

Barnevernstenester

Barnevernet melder om balanse. Lønsbudsjettet ligg på rett nivå. Driftsbudsjettet er noko høgt pga. nytt fagsystem og at lisensar og husleige er betalt fram i tid.

Institusjons-plasseringar, forsterka fosterheim og bruk av MST er blant kostnadsdrivarane i Barnevernstenesta. Det er pr. i dag 7 barn på institusjon. For nokre av barna betaler vi høgare andel enn eigenandel. Dette medfører at vi kostnadsmessig betaler for 8,5 barn på institusjon. 6 av barna bur langt frå kommunen og det påløper kostnader knytt til reise og opphald for foreldre, søsken og barnevernstenesta sine tilsette ved besøk og oppfølging. Tenesta jobbar med alternativt bu tilbod for 1 av ungdommane på institusjon. Det er per i dag ikkje mogeleg med andre tiltak til dei som bur på institusjon.

Barneverntenesta jobbar kontinuerleg med å finne alternative løysingar saman med andre tenester i Familiens Hus for å unngå flytting på institusjon. Tilflytting til kommunen og utvikling i ungdomskriminalitet/psykisk helse er faktorar som har størst påverknad på behovet for institusjonsplassar. Snitt-alder på plassering på institusjon er ca. 15 år.

Det er pr. i dag 3 barn i MST tiltak. Det er tiltak kring barn med store åtferdsvanskar.

Utgifter og tal barn i fosterheim er relativt stabilt.

Barn, unge og familiar (BUF)

Eininga driftar i balanse. Eininga ligg på rett nivå på løn. Driftsbudsjettet ligg noko høgt per no på grunn av lisensar mm.

Vi har fått tilskot til ute kontakten også for 2025, men tilskot er ikkje lengre fullfinansiert. Vi har fått auka tilskotet til fagleiar i 80% stilling, men pris- og lønsvekst er ikkje tatt med, slik at ein pr i dag manglar 450.000 for å fullfinansiere ute kontakten i 2025. Familiens hus samla vil klare å finansiere dette i 2025 som følgje av rekrutteringsvanskar og vakante stillingar andre stadar. Om ute kontakten skal halde fram på same nivå i 2026 må dette vurderast i samband med budsjett.

Førebyggjande helsetenester

Lønsforbruket ligg noko lågare enn budsjett. Driftsbudsjettet ligg noko høgt mellom anna som følgje av programvare lisens for fagprogrammet Visma HsPro, utgifter til tolketenester m.m. Samla sett driftar eininga i balanse.

Eininga har fått innvilga søknad frå Helsedirektoratet for styrking og utvikling av helsestasjon- og skulehelsetenesta også for 2025, tilskotet er på kr. 2 555 000 (frå 2 420 000 i 2024). Har motteke halve tilskotet frå Helsedirektoratet per 1 tertial.

Vi har mottatt refusjonar for jordmortakst t.o.m. april, her ser det ut som om inntekter blir litt høgare enn budsjettert. Dette skuldast høgt fødselstal.

Barnehagar

Barnehageområdet samla varslar 8 millionar i meirforbruk grunna auke i tal barnehageplassar og styrkingstiltak for barnehagebarn.

Som meldt i 1 tertial viser barnehageopptaket auke i tal barn som betyr auka tilskot til private barnehagar og auke i samla utgifter i kommunale barnehagar. Kommunen fekk auka rammetilskot knytt til endring i kontantstøtte og auka bemanning i barnehagane. Barnehageområdet har fått tilført 3 578 000. Desse midlane må kommunen nytte til å finansiere fleire barnehageplassar i bruk. Etter denne justeringa er varsla meirforbruk 5 millionar. Barnetalet i barnehage er fortsatt “levande” og vil vere det fram til barnehagestart i august. Det kan fortsatt kome eit meiroptak i barnehage.

Dei kommunale barnehagane driftar innanfor tildelt budsjett. Budsjetta blir regulert kvart halvår i forhold til tal barnehageplassar i bruk, slik at barnehagane sitt lønsbudsjett samsvarar med gjeldande bemanningsnorm og pedagognorm.

Styrkingstiltak i barnehage:

Auke i tal vedtak om spesialpedagogisk hjelp §31 og auke i nye vedtak §37 tilrettelegging for barn med nedsett funksjonsevne fører til eit varsla meirforbruk på 3 000 000 i forhold til styrkingstiltak i barnehagane. I denne summen har vi tatt høgd for at barnehagebarn med vedtak som går over i skulen.

Tiltak – Oppvekst

Tiltak i Omstilling 25 vil bli ferdigstilt i løpet av året. Nokre tiltak er tatt ut i samband med budsjett 2025. Dei fleste andre tiltak blir rapportert på “grønt”, dvs. gjennomført.

Innsatstrappa er eit sentralt utviklingsarbeid for å sjå tenestene i samanheng og sikre at vi løyser oppgåvene så “langt nede i trappa som mogeleg”. Alle tenestene i oppvekst er involvert i dette arbeidet. Vi har tru på at dette vil bidra til endra ressursbruk, men dette utviklingsarbeidet krev tid og kapasitet å gjennomføre.

Utover dette blir det arbeida med følgjande tiltak - gjeld heile oppvekstområdet:

- Tett dialog med einingsleiarane for å sikre kontroll på drifta. Det er stort fokus på å halde budsjett og kostnader nede i heile organisasjonen. Det har vore redusert kapasitet på Økonomiavdelinga noko som har påverka overordna økonomistyring og rettleiing.
- Gjennomføring av stillingskontroll og behovsanalyse før tilsetjingsprosessar
- Sjukefråværsoppfølging i einingane
- Eininga søker om fritak frå arbeidsgjevarperioden for kronisk sjuke
- Det blir arbeida med å hente inn uteståande refusjonar for sjukemeldte
- Innkjøp: berre nødvendig utstyr
- Gjennomføre omstillingsprosessar
- Arbeid i arbeidsmiljøgruppene (AMG)

På skuleområdet blir det i tillegg arbeida med følgjande tiltak:

- Konkret gjennomgang med kvar skule som ligg på for høg forbruksprosent i høve budsjett.
- Det er fleire komplekse og samansette vanskar hos elevane og det har vore ei betydeleg auke i behov for ressursar. Skuleeigar har saman med skuleleiingane og aktuelle fagtenester ei grundig gjennomgang av behova og det blir arbeida både på system og individnivå for å finne gode løysingar som og sikrar berekraftig økonomi.
- Gjennomgang i personalgruppa om organisatoriske endringar for å hindre overforbruk

I Familiens hus blir det i tillegg arbeida med følgjande tiltak:

- Utvikling av ulike gruppetilbod i Familiens hus med tanke på å nå fleire utan at det blir for ressurskrevjande for organisasjonen.

Barneverntenesta arbeider med følgjande tiltak:

- Det blir jobba aktivt for å redusere tal passeringar i institusjon.
- Vurderer jamleg om tiltak bør avsluttast eller om det er mogeleg å sette inn andre tiltak som er mindre omfattande.
- Vi bruker Familiens Hus, akutt familieråd, MST, privatkjøp av miljøterapeutar som tiltak for å prøve å unngå plasseringar på institusjon. Fleire av tiltaka er dyre tiltak, men likevel mykje billigare enn institusjonsplasseringar. Barnets beste og forsvarlegheitskrav er styrande.

- Faste møter med forvaltninga og NAV for å jobbe førebyggjande og sjå på løysingar knytt til tiltak til ungdom for å unngå plassering på institusjon.
- Jobbar med tiltak i kommunen slik at det er mogeleg å flytte ungdommar mellom 18-20år ut frå institusjon og tilbake til kommunen med bustad med oppfølging eller heim til familien om mogeleg.
- Fokus på nettverksplasseringar, nettverksmøter – unngå institusjonsplasseringar og eventuelt flytte i familienettverk.

HELSE OG VELFERD

Sektoren ligg an til eit meirforbruk på kr 19,5 mill.

Det er vanskeleg å halda lønsbudsjetten når høgt sjukefråvær og vanskar med å få tak i nok og kvalifisert personell fører til auke i variabel løn, overtid og innleige av vikarar frå vikarbyrå. Ein aukande brukarmasse og auka brukarbehov er også kostnadsdrivande pga. den lovfesta retten til nødvendig helsehjelp. Alle einingane har tiltak knytt til nærværs arbeid og jobbar for å ta ned bruken av overtid. I tillegg til ovannemnde faktorar, er det moglege overforbruket ein konsekvens av lågare refusjonar enn budsjettet.

Overforbruket er oppsummert i kulepunkta og nærare forklart under dei aktuelle einingane:

- Fagstab og fellestenester: kr 13 mill.
- Legevakt og legetenester: kr 1,5 mill.
- FBBS og heimetenester Eikelandssosn: kr 5 mill.

Fagstab og felles satsingar

Refusjon for ressurskrevjande tenester vert ført her. Det er stor usikkerheit frå år til år kva refusjonen faktisk vert, og den er først kjent i tida kring rekneskapsavslutning. Basert på refusjonen for 2024, er det venta ein inntektssvikt i høve til budsjett på kr 13 mill. her.

Forvaltning, koordinering og bustadkontor

Pr mai mnd ligg forvaltninga innanfor måltal. Det er likevel nokre obs-punkt i høve til årsprognosen:

- Omsorgsstønad og avlasting aukar og vil kunna gje eit meirforbruk i løpet av året. Tenestene er den med kostnadseffektive måten å dekkja behova på.

- Timeprisen på BPA er endra pr 01.04 2025
- Dagsenterskyss er levert av eksterne leverandørar og overstig budsjetttramma. Frå 1.7. skal skyssen til og frå kommunale dagsenter gå i eigen regi og til ein lågare kostnad.

Legevakt og legetenester

Legetenester, sjukeheimslegar, Eikelandssosen legesenter og Osøyro legesenter ventar ei drift i balanse. Legevakta melder om eit estimert meirforbruk på kr 1,5 mill. i 2025.

Overforbruket skuldast i hovudsak ustabil drift ved legevaktstasjonen i Eikelandssosen. Dette har samanheng med følgjande:

- Personalendringar: To nordsjølegar sa opp stillingane sine i løpet av 2024. Fastlegar har seks månaders oppseiingstid, og det tek tid frå tilsetjing til ein normal driftssituasjon. Nye legar var på plass november 2024 og mars 2025. I mellomtida har det vore behov for vikarlege frå januar til mars 2025, noko som har medført auka utgifter.
- Bruk av legebil sjåfør: Når nye eller ukjende legar har vakt åleine, er det nødvendig med legebil sjåfør for å sikra trygg og effektiv uttrykking. Det har vore utfordrande å rekruttera vikarlegar utan tilbod om legebil sjåfør. I tillegg har nye nordsjølegar fått støtte av legebil sjåfør på dei første vaktene for å gjera seg kjent i kommunen og få ein god start. Dette tiltaket er ikkje budsjetttert.
- Utsett etablering av ny fastlegeheimel: På grunn av mangel på stabil legedekning har vi ikkje hatt moglegheit til å etablere den nye fastlegeheimelen som vart vedteken for Eikelandssosen. Det har vore viktig å sikra forsvarleg og ryddig drift før oppstart. Heimelen vert etablert før sommaren. Forseinka oppstart fører til tapte inntekter, og det tek tid å byggja opp ei fastlegeliste med 500 innbyggjarar.

NAV

Kvalifiseringsprogrammet er ein viktig del av Nav si verktøykasse, og har gode resultat for personar som står langt frå arbeidslivet. Nav har i mai mnd fleire deltakarar i kvalifiseringsprogrammet enn budsjetttert. Det er mogleg at dette kan gje eit meirforbruk i løpet av året, men det er ei investering i eit lengre, samfunnsøkonomisk perspektiv.

Tilrettelagte tenester

Eininga siktar seg inn mot ein årsrekneskap i balanse, sjølv med kjent auke i tenestene. Kjem det store, nye brukarbehov utover dette, kan prognosen endra seg. Eininga har

måtta ta i bruk bemanningsbyrå og overtid for å levera forsvarlege tenester på austsida av kommunen, og det er mogleg at bemanningsbyrå vil vera i bruk gjennom heile året.

Psykisk helse og rustenester

Eininga ventar balanse når året er omme som resultat av iverksette tiltak. Ein ser ei auke i vedtak til ambulante tenester, men prøver å løyse dette innanfor eksisterande rammar. Kan føre til auka ventetid på igangsetting av tenester.

Luranetunet omsorgssenter

Målet er å oppnå eit resultat innafor den økonomiske ramma, men det er fleire utviklingstrekk som utfordrar økonomien. Bruk av overtid, ekstrahjelp pga. auka brukarbehov, vikar frå byrå for å sikra forsvarleg drift på natt og auka utgifter til medisinsk forbruksmateriell.

Heimetenester Os

Eininga siktar seg inn mot ein rekneskap i balanse, men opplever ein krevjande situasjon med m.a. høgt sjukefråvær, og har sett i verk tiltak for å halda budsjettet.

Fusa Bu- og behandlingstenester (FBBS) og heimetenester

Eininga melder om eit venta overforbruk på kr 5 mill. pga. av høgt sjukefråvær, rekrutteringsvanskar og bruk av vikarar frå byrå. Fråværet er i gjennomsnitt på 19 % for eininga, men varierer mellom 16 og 26 % for dei ulike avdelingane. Noko som ytterlegare har ført til overforbruk er oppbemanning kring enkeltpasientar for å sikra forsvarleg teneste. Innleige frå byrå har vore nytta både på natt, inne på FBBS og ute i heimetenesta for å sikra rett kompetanse. I tillegg har eininga nytta overtid og forskyving av vakter for å sikra drift på helg.

Eininga har 13 ledige helgestillingar ved FBBS og to ledige helgestillingar i heimetenesta. Mange unge vil ikkje binda seg til faste helger, men ønskjer å jobba som tilkallingsvikar, noko som er til stor ulempe for drifta.

Tiltak – Helse og velferd

Legevakt og legetenester

- Bruk av legebil sjåfør for den siste nordsjølegen ved vaktstasjonen i Eikelandssosen vert avslutta sommaren 2025.
- Ny fastlegeheimel i Eikelandssosen vert oppretta i juni 2025.
- Legetenesta har identifisert aktuelle innsparingstiltak og er i gang med å gjennomføra desse.

Tilrettelagte tenester

Avdelingane jobbar målretta med å minimera bruken av vikarar og bruk av overtid. Overtidsbruken har gått ned, sjølv med store utfordringar med rekruttering i Bjørnafjorden aust. Det vert også gjort mykje godt arbeid i avdelingane for auka nærvær.

Psykisk helse og rus

Desse tiltaka er sett i verk for å tilpassa drifta til dei økonomiske rammene og sikra ein rekneskap i balanse:

- Omfordeling av personalressursar internt i eininga
- Systematisk gjennomgang av vedtak
- Oppstart av nye turnusplanar for å sikra tenestemottakarane sine behov og gode arbeidsvilkår for dei tilsette
- Auka samarbeid med andre einingar i sektoren for meir effektiv ressursbruk
- Nærværarbeid

Luranetunet

Tiltak for å redusera bruk av overtid og driftsutgifter:

- Månadlege økonomimøte mellom avdelingsleiarar og økonomirådgjevar. Einingsleiar er med på møta for avdelingar med størst bruk av overtid.
- Kvar avdeling har laga ein plan med tiltak for å halda bruk av overtid på lågast mogleg nivå
- Plan for å kjøpa berre nødvendig medisinsk forbruksmateriell
- Betre styring av matinnkjøpa
- Korrekt bruk av ressursbemanning
- Bruk av E-helse og andre løysingar på natt for å minka behov for sjukepleiar frå vikarbyrå

Heimetenester Os

Tiltak for å redusere utgifter:

- Faste samarbeidsmøte med økonomirådgjevar
- Fokus på å redusere overtidssbruk
- Overta køyring til dagsentera sjølv
- Analyse av heimetenestene mtp. organisering og dimensjonering

FBBS og Heimetenester Eikelandsosen

- Eininga har utlyste faste stillingar og prøver å rekruttere inn ressursbemanning. Nav Arbeidslivssenter er i gang med tiltak i to avdelingar med mål om redusert sjukefråvær. Eininga er påmeldt eit bransjeprogram for sjukeheimar, som skal gje kompetansepåfyll med mål om å redusere sjukefråværet. Eininga jobbar også med omorganisering i heimetenesta for å sikra drifta.
- Eininga har fått bistand frå OU-avdelinga i kommunen med tema som omfatta m.a. psykologisk tryggleik. Tilsette kjem med gode tilbakemeldingar på dette.

Tiltaka over har ikkje vore tilstrekkelege for å få kontroll på økonomien. Medio mai vert det varsla inngripande tiltak i form av inntaksstopp av brukarar/pasientar til FBBS, inkludert til ØH-seng. Det vil vera tett samarbeid med Luranetunet for å vareta behovet for institusjonsplass.

Det vert også arbeidd med ein heimetenesteanalyse som gjeld heimetenestene i heile kommunen. Her vert ressursbruk og organisering vurdert for å sikra berekraftige og likeverdige tenester.

SAMFUNNSUTVIKLING

Årsprognose: Samfunnsutvikling ser ut til å gå i balanse i 2025.

Samfunnsutvikling har i år eit stramt budsjett der små justeringar gjev store verknader. Totalt sett er prognosen at samfunnsutvikling vil gå i balanse 2025.

Fagstab og Fellesutgifter sparer litt inn på lønnskostnader, samt har nokre ekstra leigeinntekter.

Prosjekteininga har særleg lite driftsmidlar, og delar av lønskostnadene blir seinare flytta til prosjekta eller fakturerte i etterkant. Forbruksprosenten er såleis noko høg.

Innan Plan og Byggesak er det usikkerheit rundt inntektene på plansaker. Pr. mai er inntektene bak budsjett. Dette kan endre seg ut over hausten, men det er ein viss risiko for at området kan få eit meirforbruk som følg av dette. Landbrukskontoret held balansen så langt.

På Kultureininga har støttekontakttenesta hatt eit meirforbruk, og vedtak som alt er gjorde gir mindre dekning også dette året, sjølv om reduksjonen i bemanning er løyst. Tilskot frå Bufdir sikrar vidare drift av BUA, og dei årlege overføringane til kulturføretak kjem tidleg, noko som forklarar eit høgt forbruk i starten av året.

Brann- og redningstenesta har hatt utfordringar knytte til sjølvkostområdet for feiing og tilsyn. Gebyret er auka med om lag 20% for å få balanse mellom inntekter og utgifter, samstundes som tenesta ser på nye tiltak for å redusere kostnader. Innsparingskravet frå Omstilling 25 krev endringar i samarbeidsavtarar og intern overføring av kostnader ved unødige alarmar i kommunale bygg. Så langt i 2025 er det usikkert om ein klarer å oppnå 1 million i innsparing på dette, slik som innsparingskravet føreset. Skifte til sky levering av ressursstyringssystemet medfører ekstra driftsutgifter som må dekkjast innanfor ramma dersom dei ikkje blir kompenserte.

På Eigedom Drift ligg det førebels an til lågare kostnader til straum, forsikringar og reinhald, sjølv om reinhaldsavtalen har hatt ny anbudsrunde i år. Motsett veg ser ein at renovasjonskostnadene stig på grunn av nye avgifter og utvida kjeldesortering. Arbeidet med å setje i stand tilfluktsrom går føre seg, og to av romma blir ferdige innan året er omme.

Samferdsle har brukt meir enn budsjettert i første tertial, men den snø- og isfrie perioden fram til november gir eit visst handlingsrom.

For Vatn og Avløp er renta på femårige SWAP-avtarar høgare enn lagt til grunn i budsjettet. Det gir høgare kalkulatoriske renter, slik at desse sjølvkostområda ligg an til å gå med underskot i 2025. Dette blir balansert mot dei kalkulatoriske finanspostane, slik at nettoeffekten for sektoren blir nøytral.

Innbyggarservice ventar å spare lønsmidlar fordi ei langtidsfråvereining ikkje er erstatta. To store faste utgifter er alt betalte, og inntektene frå sjølvkostområda kjem først mot slutten av året, noko som gjer at forbruksprosenten ser høg ut no.

Trass i usikkerheita rundt renteutvikling, gebyrnivå og effektiviseringskrav viser sektoren god styring: balansen blir i hovudsak halde, kostnader blir flytta der dei høyrer heime, og nye inntektskjelder og innsparingstiltak er sette i verk for å møte dei økonomiske rammene.